

VAS VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

BESZÁMOLÓ

a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program aktualitásairól

A **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)** hétéves programperiódusa az idei évben lezárul. Magyarország azokat a költségeket számolhatja el az Európai Unió felé, amelyeket a kedvezményezettek – vagy szállítói finanszírozás esetén az irányító hatóság - 2023. december 31-ig kifizettek. Az operatív program zárására vonatkozó ütemezés:

2023. december 31.: kifizetések teljesítésének határideje

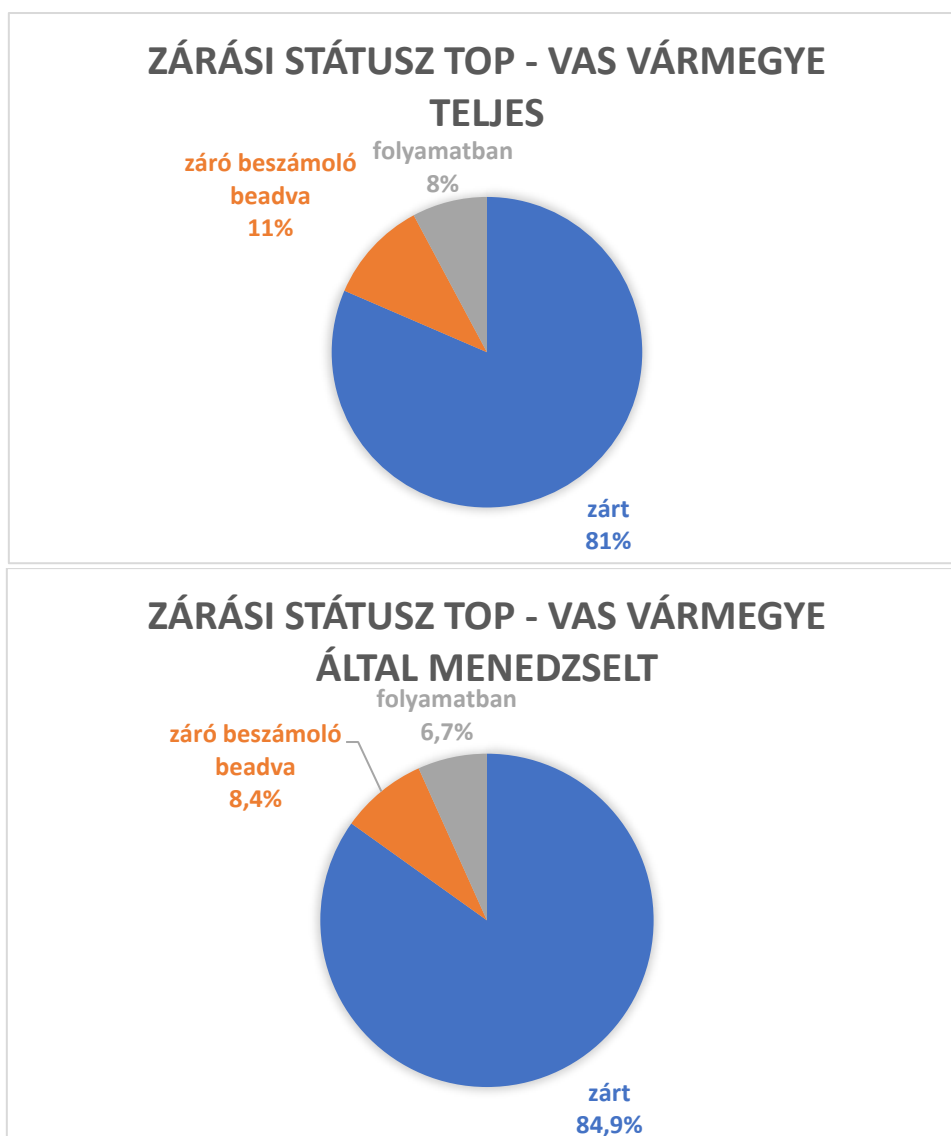
2024. január 15.: záró kifizetési igénylés benyújtása (kivétel: 100%-ban állami tulajdonban lévő közszéfera szervezet kedvezményezett 2024. január 31., éves áfabevallók 2024. február 28.)

2024. március 31.: intézményrendszeri zárás, helyszíni ellenőrzések lefolytatásának és záró kifizetési igénylés elfogadásának határideje

A 243 darab, támogatói döntéssel rendelkező, Vas vármegye területét érintően 38 791 millió forintos támogatási összeggel megvalósuló projektállomány az eredetileg megítélt vármegyei keret 183%-os lekötését jelenti. A projektek zárása az alábbiak szerint alakul:

- **folyamatban lévő projektmegvalósítás:**
 - 19 darab projekt (7,8%)
- **záró beszámoló beadva:**
 - 26 darab projekt (10,7%)
- **lezárt projekt:**
 - 198 darab projekt (81,5%)

A vármegyében megvalósuló nyertes projektek közül 119 darab (összesen 17 812 millió forintos összköltségű fejlesztés) esetében Vas Vármegye Önkormányzatát, illetve annak Hivatalát bízták meg a pályázó önkormányzatok a projektmenedzsment feladatával.

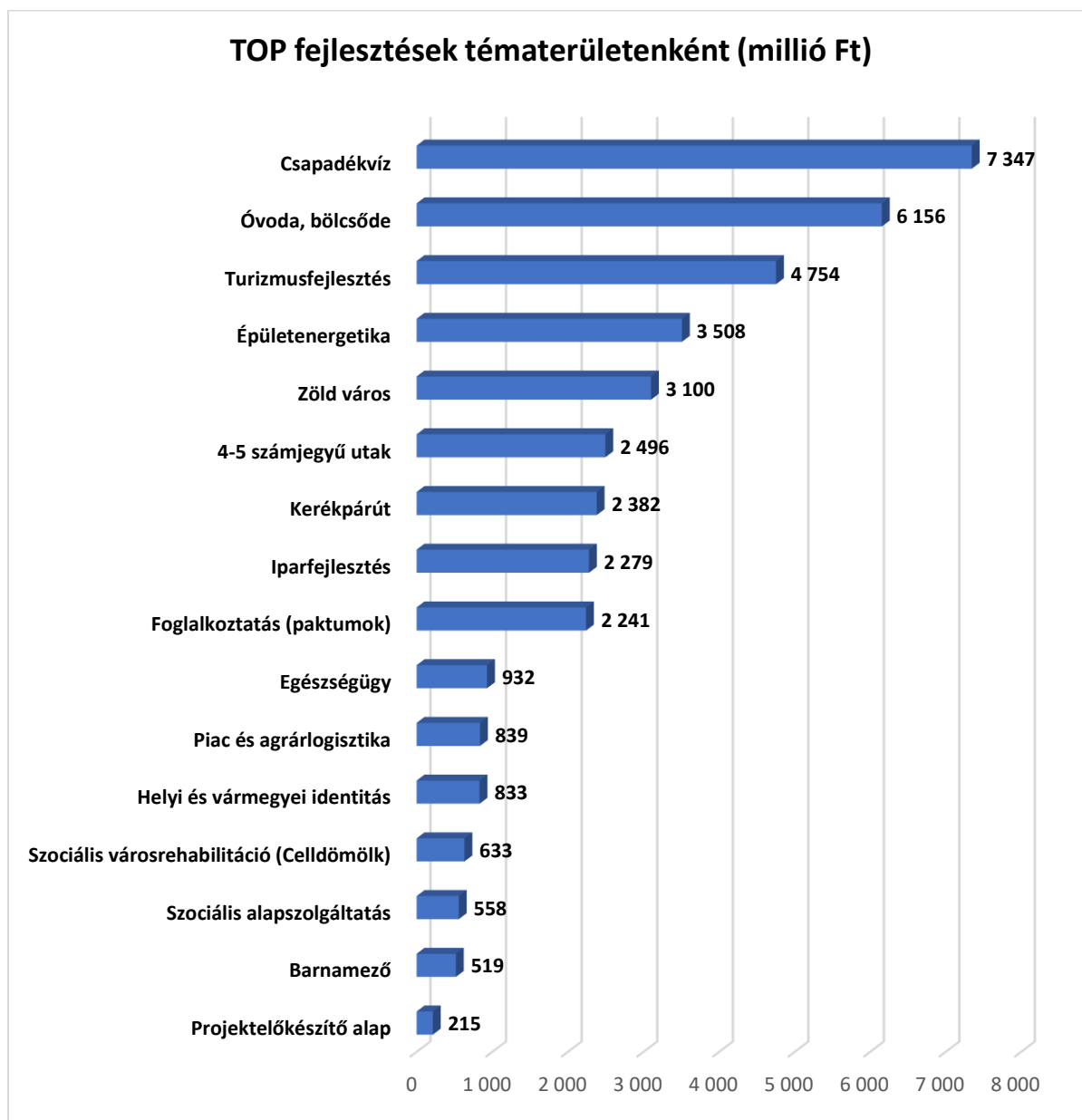

A megvalósítási folyamat kapcsán megfogalmazható tapasztalatok között ki kell emelni a költségtúllépések problémáját, amely elsősorban annak tudható be, hogy a projektek előkészítése és a támogatói döntés megszületése között hosszú, mintegy egy-másfél éves időszak telt el, így az elmélyülő munkaerőhiány és az építőipari anyagárak emelkedése következtében a kivitelezési költségek akár 50-100%-kal is megnövekedtek.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet lehetőséget kínált a költségnövekmény igények támogatására, abban az esetben, ha az adott projekt esetében a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lezárultak, és a felmerülő többletigények önerő bevonásával, vagy a beruházás műszaki tartalmának csökkentésével nem kezelhetők. A TOP keretéből finanszírozott projekt esetén az eredeti támogatási összeg 30%-át, de legfeljebb 100 millió forintot el nem érő többlettámogatás vonatkozásában az irányító hatóság, ezen korlátokat meghaladó növekmények esetében a Kormány dönt. A döntési folyamat részeként az Irányító Hatóság a vármegyei közgyűlés elnökének előzetes támogató javaslatát is kikéri a döntésre történő felterjesztést megelőzően.

Vas vármegye esetében jelen előterjesztés napjáig 95 projekt költségnövekmény igénye részesült összesen 3 733 millió Ft támogatásban, így ezen projektek megvalósítása is biztosítottá vált.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program során megvalósult fejlesztések bontása tématerületenként:

A TOP program megvalósítása mellett 2021-ben megindult a program folytatásaként értelmezhető **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)** előkészítése is.

A program keretében Vas vármegye területére vonatkozó teljes keretösszeg a 2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat

alapján 49 328 millió Ft (az összeg tartalmazza a Szombathely MJV területén felhasználható 13 447 millió Ft forrást is).

A TOP Plusz pályázatok benyújtására 2022 januárjától nyílt lehetőség, több ütemben. A 2022-ben és 2023-ban TOP Plusz forrásra benyújtott pályázatok az alábbiak szerint alakultak:

Felhívás	Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás (millió Ft)
Helyi gazdaságfejlesztés	8	3 650
A 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1	3 000
Helyi és térségi turizmusfejlesztés	11	3 605
Élhető települések	67	23 893
Belterületi utak fejlesztése	17	5 186
Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	1	50
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	15	4 227
Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1	1 973
Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	19	5 468
Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	17	2 752
Összesen:	157	53 804

2023 áprilisa óta új pályázati lehetőség nem nyílt meg egészen ez év novemberéig.

A fenti felhívások kapcsán a döntéseket nagyrészt már meghozta a program irányító hatósága egyes földrajzi egységek – forrásfelhasználási módok – esetében.

2023. november végéig meghozott döntések:

Felhívás		IH által támogatott (db)	Megítélt támogatás (millió Ft)
TOP_PLUSZ-1.1.1-21-VS1	Helyi gazdaságfejlesztés	3	1 291
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-VS1	Helyi és térségi turizmusfejlesztés	7	2 113
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-VS1	Élhető települések	15	6 428
TOP_PLUSZ-1.2.3-21-VS1	Belterületi utak fejlesztése	7	2 423
TOP_PLUSZ-1.3.1-21-VS1	Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	1	50
TOP_PLUSZ-2.1.1-21-VS1	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	13	3 347

TOP_PLUSZ-3.1.1-21-VS1	Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1	1 973
TOP_PLUSZ-3.3.1-21-VS1	Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	7	2 211
TOP_PLUSZ-3.3.2-21-VS1	Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	8	1 500
Összesen:		62	21 336

Az Irányító Hatóság a teljes vármegyei keret 43,2%-áról hozott döntést decemberig. A 2023-as évben az előterjesztésig napjáig összesen 3 db támogatási kérelem részesült támogatásban.

A Vas vármegyében megvalósuló nyertes 62 projekt közül 26 darab (összesen 11,6 milliárd forintos összköltségű fejlesztés) esetében Vas Vármegye Önkormányzatát, illetve annak Hivatalát bízták meg a pályázó önkormányzatok a projektmenedzsment feladatával.

Az idei év novemberétől megnyílt pályázati konstrukciók, melyek beadási határideje 2024 első felében esedékes:

TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések

TOP_Plusz-3.3.3-23 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése

TOP_Plusz-6.1.4-23 Aktív turizmus fejlesztése

Határozati javaslat

A Vas Vármegyei Közgyűlés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program aktualitásairól szóló beszámolót az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

Felelős: Majthényi László, a közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Szombathely, 2023. december 4.

Majthényi László sk.